

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

2022

Sarajevo, februar 2023. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	6
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA.....	11
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	12
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	15
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU.....	16
5.1 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	17
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E.....	19
6.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E.....	20
6.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB)	21
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E.....	23
7.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E.....	23
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	24
8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE.....	26
STATISTIČKI DODATAK	34
PRILOG 1.....	35
PRILOG 2.....	36
PRILOG 3.....	37

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za 2022. godinu.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine za 2022. godinu iznosila je 46,61 milijardu KM. Vrijednost izvezene robe bila je 17,97 milijardi KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 28,64 milijarde KM, što je dovelo do vanjskotrgovinskog deficita od 10,66 milijardi KM.*
- Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene za 2022. godinu u odnosu na 2021. godinu, bile su rast ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (29,9%), rast uvoza (32,6%), zatim rast izvoza (25,9%), te rast vanjskotrgovinskog deficita (45,6%). U istom periodu pokrivenost uvoza izvozom smanjena je za 3,3% i iznosi 62,8%.*
- Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 63,3%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 14,6%, dok ostale zemlje učestvuju sa 22,1%.*
- Izvoz u zemlje EU iznosio je 13,23 milijarde KM, što je 27,2% više nego u 2021. godini, dok je uvoz iznosio 16,30 milijardi KM, što je 28,0% više u odnosu na 2021. godinu. U 2022. godini zabilježen je deficit u robnoj razmjeni sa EU od 3,07 milijardi KM, što je za 31,5% više u odnosu na vrijednost deficita sa EU u 2021. godini.*
- Izvoz u zemlje CEFTA-e iznosio je 3,30 milijardi KM, što je za 37,3% više nego u 2021. godini, dok je uvoz iznosio 3,52 milijarde KM, što je za 27,3% više u odnosu na 2021. godinu. U 2022. godini zabilježen je deficit u robnoj razmjeni sa CEFTA-om od 213,0 miliona KM i manji je za 40,2% u odnosu na deficit u prošloj godini.*
- Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 8,0% u ukupnom bh. izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh. uvozu učestvuje sa 30,8%.*
- Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 170,5%, Slovenijom 127,7%, Hrvatskom 94,1%, Njemačkom 89,1%, Srbijom 77,3%, te Italijom 56,2%.*
- Pored ovih zemalja, značajan trgovinski partner BiH je Kina, međutim pokrivenost uvoza izvozom sa tom zemljom je mala i u posmatranom periodu iznosi 1,6%.*
- Bosna i Hercegovina je u 2022. godini najviše izvozila u: Hrvatsku (2,68 milijardi KM), Njemačku (2,67 milijardi KM), Srbiju (2,36 milijardi KM), Italiju (1,99 milijardi KM), Austriju (1,71 milijarda KM), te u Sloveniju (1,42 milijarde KM).*
- U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Italije (3,54 milijarde KM), Srbije (3,06 milijardi KM), Njemačke (2,99 milijardi KM), iz Hrvatske (2,84 milijardi KM), iz Kine (2,33 milijarde KM), te iz Turske (1,68 milijardi KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Uporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
IZVOZ	11.900,25	11.492,56	10.521,16	14.273,53	17.973,74	125,92
UVOZ	19.273,97	19.498,58	16.886,28	21.596,90	28.636,45	132,60
OBIM	31.174,22	30.991,14	27.407,44	35.870,43	46.610,19	129,94
DEFICIT/SUFICIT	-7.373,72	-8.006,02	-6.365,12	-7.323,37	-10.662,71	145,60
POKRIVENOST (%)	61,74	58,94	62,31	66,09	62,77	-

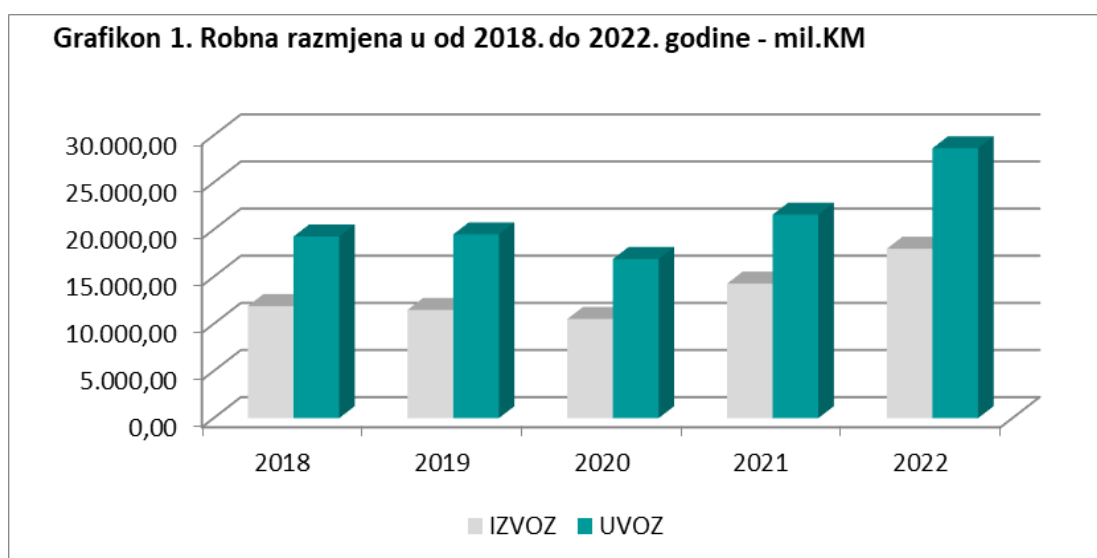
Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini, u odnosu na prethodnu godinu, izvoz je veći za 25,92%, a uvoz za 32,60%, što je dovelo da je pokrivenost uvoza izvozom manja za 3%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i u 2022. godini njegova vrijednost iznosi 10,66 milijardi KM, te je zabilježen rast deficita od 45,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Na grafikonu 1. predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine u periodu od 2018. do 2022. godine, gdje se vidi trend rasta uvoza i izvoza, sa izuzetkom za 2020. godinu.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Tabela 2. - Robna razmjena BiH po statističkim procedurama

mil. KM

Opis	2018	2019	2020	2021	2022
Redovan uvoz	16.939,9	17.394,2	15.169,5	19.079,8	25.076,6
Uvoz na unutrašnju obradu	2.324,5	2.095,1	1.701,1	2.503,9	3.544,4
Uvoz nakon vanjske obrade	9,5	9,3	15,6	13,2	15,5
UKUPNO UVOZ	19.274,0	19.498,6	16.886,3	21.596,9	28.636,4
Redovan izvoz	8.421,6	8.268,9	7.907,8	10.542,5	13.044,1
Izvoz nakon unutrašnje obrade	3.468,8	3.214,7	2.601,7	3.717,3	4.915,1
Izvoz na vanjsku obradu	9,9	9,0	11,7	13,7	14,5
UKUPNO IZVOZ	11.900,3	11.492,6	10.521,2	14.273,5	17.973,7

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

U periodu od 2018. do 2022. godine, zabilježen je rast izvoza i uvoza po svim statističkim procedurama, sa izuzetkom za 2020. godinu.

U 2022. godini učešće redovnog uvoza u ukupnom bh uvozu je 87,57%, uvoz na unutrašnju obradu učestvuje sa 12,38%, dok uvoz nakon vanjske obrade 0,05% u ukupnom bh uvozu.

U istoj godini najveće učešće u ukupnom bh izvozu bilježi redovan izvoz od 72,57%, zatim izvoz nakon unutrašnje obrade 27,35%, te izvoz na vanjsku obradu 0,08%.

Tabela 3. - Robna razmjena BiH po mjesecima

mil.KM

Mjesec	UVOZ		INDEX	IZVOZ		INDEX
	2021	2022		2021	2022	
Januar	1.166,60	1.713,14	147	884,74	1.322,30	149
Februar	1.461,60	2.073,36	142	1.028,11	1.375,62	134
Mart	1.774,79	2.514,77	142	1.155,59	1.596,00	138
April	1.698,58	2.370,88	140	1.113,97	1.609,58	144
Maj	1.686,24	2.426,69	144	1.054,96	1.607,56	152
Juni	1.825,87	2.602,67	143	1.257,13	1.576,57	125
Juli	1.921,00	2.474,74	129	1.176,98	1.460,41	124
August	1.757,11	2.350,37	134	1.083,01	1.342,12	124
Septembar	2.019,49	2.650,65	131	1.334,29	1.635,95	123
Oktobar	2.025,83	2.527,45	125	1.352,94	1.522,12	113
Novembar	2.105,17	2.481,11	118	1.454,13	1.518,55	104
Decembar	2.154,61	2.450,63	114	1.377,68	1.406,97	102
UKUPNO	21.596,90	28.636,45	133	14.273,53	17.973,74	126

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Izvoz u decembru mjesecu 2022. godine iznosio je 1,41 milijardu KM, dok je uvoz u istom mjesecu iznosio 2,45 milijardi KM, te je zabilježen deficit od 1,04 milijarde KM.

U decembru 2022. godine u odnosu na decembar 2021. godine, zabilježen je rast uvoza (14%), rast izvoza (2%), što je dovelo do rasta deficita (34%).

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim **izvozom** po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
			2018	2019	2020	2021	2022		
1	2716	Električna energija	574,04	574,87	497,19	830,04	1.074,65	5,98%	129
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	406,50	209,64	9,72	443,12	878,45	4,89%	198
3	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	298,43	328,75	328,98	467,90	625,57	3,48%	134
4	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	638,15	533,89	507,21	580,65	624,92	3,48%	108
5	8544	Izolirana žica, kablovi	309,48	329,32	315,33	474,16	605,80	3,37%	128
6	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	354,97	318,06	325,74	457,55	526,99	2,93%	115
7	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	344,26	338,02	355,57	442,50	468,23	2,61%	106
8	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja	309,99	250,46	158,55	298,75	439,39	2,44%	147
9	6406	Dijelovi obuće, izmjenjivi ulošci za obuću	274,76	290,55	267,05	282,30	357,76	1,99%	127
10	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila	272,71	281,14	234,75	269,36	343,37	1,91%	127
Ukupno (1-10)			3.783,29	3.454,70	3.000,09	4.546,33	5.945,13	33,08%	131
Ostalo			8.116,96	8.037,86	7.521,07	9.727,20	12.028,61	66,92%	124
UKUPNO			11.900,25	11.492,56	10.521,16	14.273,53	17.973,74	100,00%	126

Izvor: Agencija za statistiku BiH

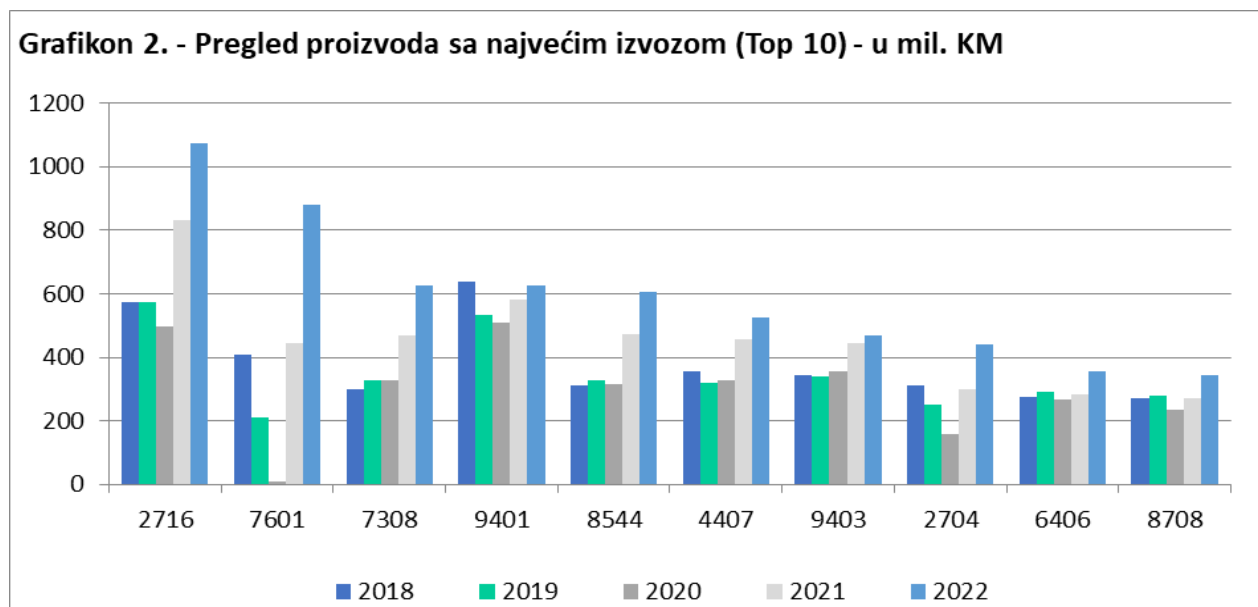
Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše izvozili, u 2022. godini, su:

- električna energija (TB 2716) – 1,07 milijardi KM, ↑29%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 878,45 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast izvoza, jer je u 2021. godini izvoz iznosio 443,12 miliona KM;
- željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) – 625,57 miliona KM, ↑34%;
- sjedala (TB 9401) – 624,92 miliona KM, ↑8%;
- izolirana žica, kablovi (TB 8544) – 605,80 miliona KM, ↑28%.

Najveći doprinos na rast bh izvoza, u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, ima izvoz u:

- Italiju – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 504,75 miliona KM, ↑70%;
- Srbiju – električne energije (TB 2716) – 423,76 miliona KM, ↑65%;
- Srbiju – koksa i polukoksa od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (TB 2704) – 432,08 miliona KM, ↑63%;
- Hrvatsku – električne energije (TB 2716) – 454,49 milion KM, ↑48%;
- Srbiju – mrkog uglja (TB 2702) – 138,76 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast izvoza, jer je u 2021. godini izvoz iznosio 18,68 miliona KM;
- Hrvatsku – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 112,12 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast izvoza, jer je u 2021. godini izvoz iznosio 24,27 hiljada KM.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od 2018. do 2022. godine (Grafikon 2.) izvoz električne energije (TB 2716), izolirane žice (TB 8544), te ostalog namještaja (TB 9403) ima trend rasta, sa izuzetkom za 2020. godinu. Izvoz željeznih i čeličnih konstrukcija (TB 7308) u posmatranom periodu bilježi trend rasta.

Tabela 5. - Pregled proizvoda sa najvećim uvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
			2018	2019	2020	2021	2022		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	1.247,31	1.578,20	968,10	1.582,55	2.936,20	10,25%	186
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima	153,15	191,11	154,84	549,83	1.123,63	3,92%	204
3	2701	Kameni ugalj; briketi	502,76	528,88	311,28	466,98	911,52	3,18%	195
4	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	769,20	887,67	612,80	770,00	828,82	2,89%	108
5	3004	Lijekovi	455,26	495,58	516,78	539,52	575,49	2,01%	107
6	2716	Električna energija	178,90	270,79	96,34	218,77	393,53	1,37%	180
7	7408	Bakrena žica	121,90	129,98	140,40	243,49	310,38	1,08%	127
8	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	204,37	219,06	171,94	218,37	300,83	1,05%	138
9	8517	Telefonski aparati, uključujući pametne telefone	199,96	230,56	199,09	217,26	263,89	0,92%	121
10	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće	124,46	125,43	103,27	202,68	263,58	0,92%	130
Ukupno (1-10)			3.957,27	4.657,26	3.274,84	5.009,45	7.907,87	27,61%	158
Ostalo			15.316,70	14.841,32	13.611,44	16.587,45	20.728,58	72,39%	125
UKUPNO			19.273,97	19.498,58	16.886,28	21.596,90	28.636,45	100,00%	133

Izvor: Agencija za statistiku BiH

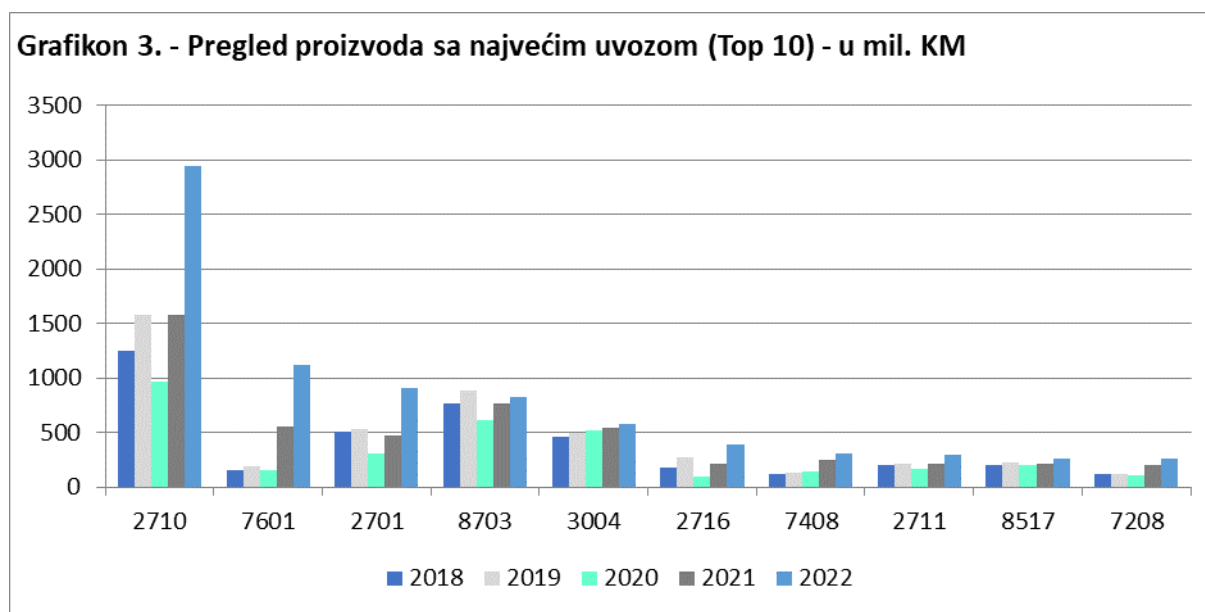
Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše uvozili, u 2022. godini, su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710)- 2,94 milijarde KM, ↑86%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 1,12 milijardi KM, ↑104%;
- kameni uglj, briketi (TB 2701) – 911,52 miliona KM, ↑95%;
- putnički automobili (TB 8703) – 828,82 miliona KM, ↑8%;
- lijekovi (TB 3004) – 575,49 miliona KM, ↑7%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza, u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, ima uvoz iz:

- Italije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 1,10 milijardi KM, ↑146%;
- Hrvatske – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 1,16 milijardi KM, ↑93%;
- Indije – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 605,61 milion KM, gdje je zabilježen značajan rast uvoza, jer je u 2021. godini uvoz iznosio 92,63 miliona KM.
- SAD- a – kamenog uglja, briketa i sličnih čvrstih goriva (TB 2701) – 705,83 miliona KM, ↑133%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od 2018. do 2022. godine (Grafikon 3.) uvoz lijekova (TB 3004) i bakrene žice (TB 7408) ima trend rasta.

Tabela 6. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
			2018	2019	2020	2021	2022		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih;	-1.105,76	-1.531,85	-950,30	-1.545,78	-2.878,12	26,99%	186
2	2701	Kameni ugalj; briketi	-502,76	-528,88	-311,28	-466,04	-911,40	8,55%	196
3	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	-760,29	-877,78	-601,90	-758,71	-806,74	7,57%	106
4	3004	Lijekovi	-310,46	-358,02	-385,78	-402,01	-445,46	4,18%	111
5	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	-201,92	-216,12	-169,63	-217,71	-299,15	2,81%	137
6	7408	Bakrena žica	-121,84	-129,88	-140,38	-240,59	-294,00	2,76%	122
7	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće	-123,47	-125,21	-102,12	-201,22	-262,15	2,46%	130
8	8517	Telefonski aparati, uključujući pametne telefone	-192,94	-222,53	-195,25	-209,39	-257,67	2,42%	123
9	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno:	-123,90	-174,13	-126,90	-191,64	-249,93	2,34%	130
10	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	253,35	18,53	-145,11	-106,71	-245,18	2,30%	230
Ukupno (1-10)			-3.189,99	-4.145,87	-3.128,65	-4.339,80	-6.649,80	62,37%	153
Ostalo			-4.183,73	-3.860,15	-3.236,48	-2.983,57	-4.012,91	37,63%	135
UKUPNO			-7.373,72	-8.006,02	-6.365,13	-7.323,37	-10.662,71	100,00%	146

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u 2022. godini su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 2,88 milijardi KM, ↑86%;
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 911,40 miliona KM, ↑96%;
- putnički automobili (TB 8703) – 806,74 miliona KM, ↑6%;
- lijekovi (TB 3004) – 445,46 miliona KM, ↑11%.

Najveći doprinos na rast bh. deficita, za 2022. godinu u odnosu na prethodnu godinu ima deficit u robnoj razmjeni sa:

- Italijom - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 1,10 milijardi KM, ↑147%;
- Hrvatskom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 1,16 milijardi KM, ↑92%;
- Indijom – aluminijska u sirovim oblicima (TB 7601) – 605,61 milion KM, i zabilježen je značajan rast deficita, jer je u 2021. godini deficit iznosio 92,63 miliona KM.
- SAD-om – kamenog uglja, briketa (TB 2701) – 705,83 miliona KM, ↑133%;
- Brazilom – šećera od šećerne trske ili šećerne repe (TB 1701) – 161,98 miliona KM i zabilježen je značajan rast deficita, jer je u 2021. godini deficit iznosio 35,44 miliona KM.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 7. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
IZVOZ	Poljoprivreda	878,07	799,97	835,21	901,24	1.041,06	5,79%	115,51
	Industrija	11.022,18	10.692,60	9.685,95	13.372,29	16.932,68	94,21%	126,63
	UKUPNO	11.900,25	11.492,57	10.521,16	14.273,53	17.973,74	100,00%	125,92
UVOZ	Poljoprivreda	3.061,51	3.137,09	2.990,36	3.356,50	4.285,52	14,97%	127,68
	Industrija	16.212,46	16.361,49	13.895,93	18.240,40	24.350,93	85,03%	133,50
	UKUPNO	19.273,97	19.498,58	16.886,29	21.596,90	28.636,45	100,00%	132,60
DEFICIT/ SUFICIT	Poljoprivreda	-2.183,44	-2.337,12	-2.155,15	-2.455,26	-3.244,46	30,43%	132,14
	Industrija	-5.190,28	-5.668,89	-4.209,98	-4.868,11	-7.418,25	69,57%	152,38
	UKUPNO	-7.373,72	-8.006,01	-6.365,13	-7.323,37	-10.662,71	100,00%	145,60

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

U 2022. godini učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh. izvozu je 94,21%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 5,79%.

U ukupnom bh. uvozu industrijski proizvodi učestvuju 85,03%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 14,97%.

U razmjeni industrijskih proizvoda zabilježen je rast izvoza (26,63%), rast uvoza (33,50%), te rast deficita (52,38%), dok poljoprivredni proizvodi bilježe rast izvoza (15,51%), uvoza (27,68%) i deficita (32,14%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 24,29%, a u razmjeni industrijskim proizvodima 69,54%.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 8. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
		2018	2019	2020	2021	2022		
1	HRVATSKA	1.464,00	1.399,92	1.362,91	1.864,31	2.676,62	14,89%	143,57
2	NJEMAČKA	1.741,54	1.675,71	1.630,84	2.137,58	2.666,19	14,83%	124,73
3	SRBIJA	1.251,47	1.308,88	1.152,07	1.722,48	2.363,44	13,15%	137,21
4	ITALIJA	1.352,79	1.300,53	1.015,18	1.608,29	1.991,39	11,08%	123,82
5	AUSTRIJA	1.020,99	1.089,88	1.005,51	1.284,94	1.710,35	9,52%	133,11
6	SLOVENIJA	1.057,05	1.006,23	954,08	1.219,18	1.421,82	7,91%	116,62
7	CRNA GORA	402,11	407,30	293,65	394,45	576,47	3,21%	146,15
8	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	263,27	242,94	240,66	358,90	420,96	2,34%	117,29
9	FRANCUSKA	228,33	264,31	259,69	334,23	389,59	2,17%	116,56
10	MAĐARSKA	285,53	269,60	190,89	264,08	356,29	1,98%	134,92
Ukupno (1-10)		9.067,08	8.965,30	8.105,48	11.188,44	14.573,12	81,08%	130,25
Ostale zemlje		2.833,17	2.527,26	2.415,68	3.085,09	3.400,62	18,92%	110,23
UKUPNO		11.900,25	11.492,56	10.521,16	14.273,53	17.973,74	100,00%	125,92

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 81,08% u ukupnom bh. **izvozu** u 2022. godini.

Bosna i Hercegovina je u 2022. godini najviše izvozila u: Hrvatsku (2,68 milijardi KM), Njemačku (2,67 milijardi KM), Srbiju (2,36 milijardi KM), te u Italiju (1,99 milijardi KM).

U 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu, najveći doprinos na rast bh izvoza ima izvoz u:

- Hrvatsku – 2,68 milijardi KM, ↑43,6%;
- Srbiju – 2,36 milijardi KM, ↑37,2%;
- Njemačku – 2,67 milijardi KM, ↑24,7%;
- Austriju – 1,71 milijarda KM, ↑33,1%;
- Italiju – 1,99 milijardi KM, ↑23,8%.

Tabela 9. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
		2018	2019	2020	2021	2022		
1	ITALIJA	2.170,79	2.333,08	1.949,02	2.600,54	3.540,60	12,36%	136,15
2	SRBIJA	2.070,77	2.150,22	1.895,72	2.427,34	3.057,57	10,68%	125,96
3	NJEMAČKA	2.297,07	2.337,80	2.074,86	2.566,64	2.992,89	10,45%	116,61
4	HRVATSKA	1.915,16	2.020,60	1.523,37	1.922,54	2.844,75	9,93%	147,97
5	KINA	1.339,23	1.449,42	1.355,87	1.702,43	2.327,51	8,13%	136,72
6	TURSKA	874,49	964,62	896,73	1.269,72	1.675,15	5,85%	131,93
7	SLOVENIJA	917,01	906,61	840,87	984,01	1.113,10	3,89%	113,12
8	AUSTRIJA	672,99	721,55	682,57	823,78	1.003,27	3,50%	121,79
9	SAD	631,18	673,88	403,34	535,56	954,92	3,33%	178,30
10	INDIJA	129,60	132,14	117,48	232,53	821,52	2,87%	353,30
UKUPNO (1-10)		13.018,29	13.689,92	11.739,83	15.065,09	20.331,28	71,00%	134,96
Ostale zemlje		6.255,68	5.808,66	5.146,45	6.531,81	8.305,17	29,00%	127,15
UKUPNO		19.273,97	19.498,58	16.886,28	21.596,90	28.636,45	100,00%	132,60

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 71,00% u ukupnom bh. **uvozu** u 2022. godini.

U 2022. godini, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Italije (3,54 milijarde KM), Srbije (3,06 milijardi KM), Njemačke (2,99 milijardi KM), te iz Hrvatske (2,84 milijarde KM).

U 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu, najveći doprinos na rast bh uvoza ima uvoz iz:

- Italije – 3,54 milijarde KM, ↑36,2%;
- Hrvatske – 2,84 milijarde KM, ↑48,0%;
- Srbije – 3,06 milijardi KM, ↑26,0%;
- Kine – 2,33 milijarde, ↑36,7%;
- Indije – 821,52 miliona KM, ↑253,3%;
- Njemačke – 2,99 milijardi KM, ↑16,6%.

Tabela 10. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
		2018	2019	2020	2021	2022		
1	KINA	-1.302,26	-1.419,45	-1.329,71	-1.666,00	-2.289,38	21,47%	137,42
2	ITALIJA	-817,99	-1.032,55	-933,83	-992,25	-1.549,21	14,53%	156,13
3	TURSKA	-551,27	-672,07	-582,48	-911,65	-1.363,51	12,79%	149,57
4	INDIJA	-116,19	-114,58	-110,76	-228,50	-815,36	7,65%	356,83
5	SAD	-565,99	-621,71	-335,93	-380,59	-777,79	7,29%	204,36
6	SRBIJA	-819,29	-841,33	-743,65	-704,87	-694,13	6,51%	98,48
7	RUSIJA	-761,12	-319,19	-249,79	-521,99	-558,41	5,24%	106,98
8	POLJSKA	-391,48	-415,25	-356,89	-387,12	-453,18	4,25%	117,06
9	MAĐARSKA	-210,97	-259,54	-274,22	-310,87	-336,29	3,15%	108,18
10	BRAZIL	-159,81	-168,40	-160,54	-169,45	-332,13	3,11%	196,00
Ukupno (1-10)		-5.696,37	-5.864,07	-5.077,80	-6.273,29	-9.169,39	85,99%	146,17
Ostale zemlje		-1.677,35	-2.141,95	-1.287,33	-1.050,08	-1.493,32	14,01%	142,21
UKUPNO		-7.373,72	-8.006,02	-6.365,13	-7.323,37	-10.662,71	100,00%	145,60

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (2,29 milijardi KM), Italijom (1,55 milijardi KM), Turskom (1,36 milijardi KM), Indijom (815,36 miliona KM), sa SAD-om (777,79 miliona KM), te sa Srbijom (694,13 miliona KM).

U 2022. godini Bosna i Hercegovina najveći suficit u robnoj razmjeni bilježi sa: Austrijom (707,09 miliona KM), Crnom Gorom (412,72 miliona KM), Slovenijom (308,72 miliona KM), Kosovom* (98,98 miliona KM), te sa Švicarskom (97,99 miliona KM).

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 11. Robna razmjena po regionima

Mil. KM

IZVOZ	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021	Učešće 2022
EU	8.588,67	8.304,93	7.620,06	10.394,62	13.226,06	127,24	73,59%
CEFTA	1.948,65	1.903,72	1.684,64	2.406,12	3.303,61	137,30	18,38%
EFTA	222,97	264,99	291,67	378,76	312,56	82,52	1,74%
UoST*	323,22	292,55	314,25	358,06	311,64	87,04	1,73%
Ostatak svijeta	816,74	726,37	610,54	735,96	819,87	111,40	4,56%
UKUPNO	11.900,25	11.492,56	10.521,16	14.273,52	17.973,74	125,92	100,00%
UVOZ							
EU	11.498,60	11.920,88	10.264,85	12.730,90	16.297,39	128,01	56,91%
CEFTA	2.329,51	2.419,56	2.145,50	2.762,88	3.517,01	127,30	12,28%
EFTA	139,14	157,36	134,77	171,61	192,60	112,23	0,67%
UoST*	874,49	964,62	896,73	1.269,72	1.675,15	131,93	5,85%
Ostatak svijeta	4.432,22	4.036,15	3.444,44	4.661,79	6.954,30	149,18	24,28%
UKUPNO	19.273,96	19.498,57	16.886,29	21.596,90	28.636,45	132,60	100,00%
TRGOVINSKI BILANS							
EU	-2.909,93	-3.615,95	-2.644,79	-2.336,28	-3.071,33	131,46	28,80%
CEFTA	-380,86	-515,84	-460,86	-356,76	-213,40	59,82	2,00%
EFTA	83,83	107,63	156,90	207,15	119,96	57,91	-1,13%
UoST*	-551,27	-672,07	-582,48	-911,66	-1.363,51	149,56	12,79%
Ostatak svijeta	-3.615,48	-3.309,78	-2.833,90	-3.925,83	-6.134,43	156,26	57,53%
UKUPNO	-7.373,71	-8.006,01	-6.365,13	-7.323,38	-10.662,71	145,60	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

U 2022. godini u odnosu na 2021. godinu zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa EU (27,7%), sa CEFTA-om (32,0%) i sa Turskom (22,1%), dok je u robnoj razmjeni sa EFTA-om zabilježen pad (8,2%)

Bosna i Hercegovina bilježi suficit u robnoj razmjeni sa EFTA-om.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH, u 2022. godini, sa zemljama članicama EU iznosila je 81,2%, sa zemljama članicama CEFTA-e 93,9%, te sa Turskom 18,6%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 162,3%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU

Tabela 12. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
IZVOZ	8.588,67	8.304,93	7.620,06	10.394,62	13.226,06	127,24
UVOZ	11.498,60	11.920,88	10.264,85	12.730,90	16.297,39	128,01
OBIM	20.087,27	20.225,81	17.884,91	23.125,52	29.523,45	127,67
DEFICIT/SUFICIT	-2.909,93	-3.615,95	-2.644,79	-2.336,28	-3.071,33	131,46
POKRIVENOST (%)	74,69	69,67	74,23	81,65	81,15	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 13,23 milijarde KM, što je za 2,83 milijarde KM više u odnosu na 2021. godinu i predstavlja rast od 27,24%.

U ukupnom izvozu u EU za 2022. godinu najveće učešće ima Hrvatska (20,24%), Njemačka (20,16%), Italija (15,06%), Austrija (12,93%), te Slovenija (10,75 %). ([Prilog 1](#))

U 2022. godini, vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 16,30 milijardi KM, što je za 3,57 milijardi KM više u odnosu na 2021. godinu i predstavlja rast od 28,01%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU, u posmatranom periodu ima Italija (21,72%), Njemačka (18,36%), te Hrvatska (17,46%). ([Prilog 2](#))

U 2022. godini vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 3,07 milijardi KM, gdje je deficit povećan za 735,05 miliona KM ili za 31,46% u odnosu na 2021. godinu.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (50,44%), Poljska (14,76%), te Mađarska (10,95%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u 2022. godini iznosila je 81,15%.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 13. - Struktura BiH izvoza u EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	7601	Aluminij u sirovim oblicima	395,19	204,83	4,92	428,88	864,64	6,54%	201,60
2	8544	Izolirana žica, kablovi	283,23	301,69	281,60	428,95	550,00	4,16%	128,22
3	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	549,67	436,51	431,59	488,45	547,18	4,14%	112,02
4	7308	Željezne ili čelične konstrukcije	227,51	250,42	237,60	333,29	458,85	3,47%	137,67
5	2716	Električna energija	319,41	270,40	229,84	329,78	454,49	3,44%	137,82
Ukupno (1-5)			1.775,01	1.463,85	1.185,55	2.009,35	2.875,16	21,74%	143,09
Ostalo			6.813,66	6.841,08	6.434,51	8.385,27	10.350,90	78,26%	123,44
UKUPNO			8.588,67	8.304,93	7.620,06	10.394,62	13.226,06	100,00%	127,24

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 21,74% u ukupnom bh. izvozu u EU za 2022. godinu.

U 2022. godini, Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u EU: aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) u vrijednosti od 864,64 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast, jer je u prošloj godini izvoz bio 428,88 miliona KM, izoliranu žicu, kablove (TB 8544) u vrijednosti od 550,00 miliona KM i rast od 28,22%, sjedala (TB 9401) u vrijednosti od 547,18 miliona KM i rast od 12,02%, željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) u vrijednosti od 458,85 miliona KM i rast od 37,67%, te električnu energiju (TB 2716) u vrijednosti od 454,49 miliona KM i rast od 37,82%.

Tabela 14. - Struktura BiH uvoza iz EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	1.062,43	1.309,25	782,54	1.212,88	2.465,24	15,13%	203,26
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	684,60	785,76	541,78	696,97	742,80	4,56%	106,58
3	3004	Lijekovi	354,31	381,81	400,99	422,92	433,90	2,66%	102,60
4	7408	Bakrena žica	91,57	96,46	92,42	167,37	271,01	1,66%	161,92
5	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	163,35	174,96	150,32	201,37	254,81	1,56%	126,54
Ukupno (1-5)			2.356,26	2.748,24	1.968,05	2.701,51	4.167,76	25,57%	154,28
Ostalo			9.142,34	9.172,64	8.296,80	10.029,39	12.129,63	74,43%	120,94
UKUPNO			11.498,60	11.920,88	10.264,85	12.730,90	16.297,39	100,00%	128,01

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće od 25,57% u ukupnom bh. uvozu iz EU za 2022. godinu.

U 2022. godini, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz EU: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 2,47 milijardi KM, gdje je zabilježen rast od 103,3% u odnosu na prethodnu godinu, zatim putničke automobile (TB 8703) u vrijednosti od 742,80 miliona KM, i rast od 6,58%, te lijekove (TB 3004) u vrijednosti od 433,90 miliona KM sa rastom od 2,60%.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 15. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
IZVOZ	1.948,65	1.903,72	1.684,64	2.406,12	3.303,61	137,30
UVOZ	2.329,51	2.419,56	2.145,50	2.762,88	3.517,01	127,30
OBIM	4.278,16	4.323,28	3.830,14	5.169,00	6.820,62	131,95
DEFICIT/SUFICIT	-380,86	-515,84	-460,86	-356,76	-213,40	59,82
POKRIVENOST	83,65%	78,68%	78,52%	87,09%	93,93%	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 3,30 milijardi KM, što je za 897,49 miliona KM više u odnosu na prethodnu godinu i predstavlja rast od 37,30%.

U posmatranoj godini vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 3,52 milijarde KM, što je za 754,13 miliona KM više u odnosu na prethodnu godinu i predstavlja rast od 27,30%.

U 2022. godini u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e zabilježen je **deficit** u iznosu od 213,40 miliona KM, što je za 40,18% manje od deficita u istom periodu prošle godine.

Pokrivenost uvoza izvozom sa CEFTA-om, u 2022. godini je 93,93%, i veća je za 6,84% u odnosu na pokrivenost u 2021. godini.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 16. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

KM

Zemlja	2021		2022		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Albanija	52.399.702	2,18%	44.342.336	1,34%	84,62
Crna Gora	394.448.755	16,39%	576.469.280	17,45%	146,15
Kosovo*	99.489.521	4,13%	125.589.220	3,80%	126,23
Sjeverna Makedonija	133.086.449	5,53%	182.248.063	5,52%	136,94
Moldavija	4.217.552	0,18%	11.528.493	0,35%	273,35
Srbija	1.722.476.520	71,59%	2.363.435.438	71,54%	137,21
Ukupno CEFTA	2.406.118.499	100,00%	3.303.612.830	100,00%	137,30
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Albanija	60.589.810	2,19%	66.013.041	1,88%	108,95
Crna Gora	54.981.315	1,99%	163.753.912	4,66%	297,84
Kosovo*	25.932.845	0,94%	26.609.675	0,76%	102,61
Sjeverna Makedonija	188.992.556	6,84%	196.982.286	5,60%	104,23
Moldavija	5.036.240	0,18%	6.081.014	0,17%	120,75
Srbija	2.427.344.329	87,86%	3.057.569.930	86,94%	125,96
Ukupno CEFTA	2.762.877.095	100,00%	3.517.009.857	100,00%	127,30
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Albanija	-8.190.108	2,30%	-21.670.705	10,16%	264,60
Crna Gora	339.467.440	-95,15%	412.715.368	-193,40%	121,58
Kosovo*	73.556.676	-20,62%	98.979.545	-46,38%	134,56
Sjeverna Makedonija	-55.906.108	15,67%	-14.734.223	6,90%	26,36
Moldavija	-818.688	0,23%	5.447.480	-2,55%	-665,39
Srbija	-704.867.809	197,58%	-694.134.492	325,28%	98,48
Ukupno CEFTA	-356.758.596	100,00%	-213.397.027	100,00%	59,82

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti

U 2022. godini u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (3,30 milijardi KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 71,54% (2,36 milijardi KM), a Crna Gora učestvuje sa 17,45% (576,47 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 88,99% u ukupnom bh. izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U istom periodu, od zemalja CEFTA-e, najveći rast izvoza zabilježen je u Moldaviju 173,35%, Crnu Goru 46,15%, Srbiju 37,12%, dok je pad izvoza zabilježen u Albaniju od 15,38%.

U 2022. godini u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (3,52 milijarde KM), najveće učešće ostvaruje Srbija od 86,94% (3,06 milijardi KM).

U istom periodu, zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja CEFTA-e, a najveći rast uvoza zabilježen je iz Crne Gore od 197,84%.

Najveći deficit u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e, BiH bilježi sa Srbijom od 694,13 miliona KM, dok je najveći suficit zabilježen sa Crnom Gorom od 412,72 miliona KM. U robnoj razmjeni BiH sa Moldavijom zabilježen je suficit u 2022. godini, dok je u 2021. godini bio zabilježen deficit.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 17. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	2716	Električna energija	196,09	219,68	177,15	374,45	620,16	18,77%	166
2	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja	274,40	249,57	132,00	265,68	432,48	13,09%	163
3	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	148,17	140,94	110,66	183,46	219,90	6,66%	120
4	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	88,26	91,25	102,48	123,00	143,48	4,34%	117
5	2702	Mrki ugalj, aglomerirani ili neaglomerirani, osim gagata:	23,15	19,02	18,29	18,68	138,79	4,20%	743
Ukupno (1-5)			730,07	720,46	540,58	965,27	1.554,81	47,06%	161
Ostalo			1.218,58	1.183,26	1.144,06	1.440,85	1.748,80	52,94%	121
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			1.948,65	1.903,72	1.684,64	2.406,12	3.303,61	100,00%	137

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e ima: električna energija (TB 2716) od 18,77%; koks i polukoks (TB 2704) od 13,09%; zatim toplo valjana žica (TB 7213) od 6,66%; te obrađeno drvo (TB 4407) od 4,34%.

U posmatranoj godini u odnosu na 2021. godinu, od navedenih proizvoda, zabilježen je značajan rast izvoza u CEFTA-u mrkog uglja (TB 8702) 643%, električne energije (TB 2716) od 66%, te koka i polukoka od kamenog uglja (TB 2704) od 63%.

Tabela 18. - Struktura BiH uvoza iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	180,76	265,36	178,54	356,53	440,69	12,53%	124
2	2716	Električna energija	63,42	65,09	29,16	95,45	225,21	6,40%	236
3	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće	46,49	43,57	43,20	98,28	126,60	3,60%	129
4	1005	Kukuruz	68,26	53,72	52,37	62,68	109,16	3,10%	174
5	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi	72,14	73,71	73,83	76,81	90,66	2,58%	118
Ukupno (1-5)			431,07	501,45	377,10	689,75	992,32	28,21%	144
Ostalo			1.898,44	1.918,11	1.768,40	2.073,13	2.524,69	71,79%	122
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			2.329,51	2.419,56	2.145,50	2.762,88	3.517,01	100,00%	127

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 12,53%; električna energija (TB 2716) od 6,40%, toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7208) od 3,60%, te kukuruz (TB 1005) od 3,10%. Najveći rast uvoza, od navedenih proizvoda, zabilježen je kod električne energije (TB 2716) od 136%, kod kukuruza (TB 1005) od 74%, zatim, te kod toplo valjanih pljosnatih proizvoda (TB 7208) od 29%.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

Tabela 19. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EFTA-om

Mil.KM

OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
IZVOZ	222,97	264,99	291,67	378,76	312,56	82,52
UVOZ	139,14	157,36	134,77	171,61	192,60	112,23
OBIM	362,11	422,35	426,44	550,37	505,16	91,79
DEFICIT/SUFICIT	83,83	107,63	156,90	207,15	119,96	57,91
POKRIVENOST (%)	160,25	168,40	216,42	220,71	162,28	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 312,56 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 192,60 miliona KM, što je dovelo do suficita od 119,96 miliona KM. U posmatranom periodu zabilježen je pad suficita od 42,09% u odnosu na 2021. godinu, jer je zabilježen pad izvoza od 17,48%, a na strani uvoza zabilježen je rast od 12,23%.

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 20. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

KM

Zemlja	2021		2022		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Island	467.887,83	0,12	6.742.247,14	2,16%	*
Lihtenštajn	713.211,32	0,19	500.523,51	0,16%	70,18
Norveška	40.276.279,39	10,63	49.032.677,06	15,69%	121,74
Švicarska	337.306.609,63	89,05	256.283.267,70	82,00%	75,98
Ukupno EFTA	378.763.988,17	100,00	312.558.715,41	100,00%	82,52
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Island	283.846,14	0,17	783.879,93	0,41%	276,16
Lihtenštajn	729.417,30	0,43	1.771.950,58	0,92%	242,93
Norveška	20.003.669,06	11,66	31.745.926,78	16,48%	158,70
Švicarska	150.593.398,67	87,75	158.295.570,39	82,19%	105,11
Ukupno EFTA	171.610.331,17	100,00	192.597.327,68	100,00%	112,23
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Island	184.041,69	0,09	5.958.367,21	4,97%	*
Lihtenštajn	-16.205,98	-0,01	-1.271.427,07	-1,06%	*
Norveška	20.272.610,33	9,79	17.286.750,28	14,41%	85,27
Švicarska	186.713.210,96	90,13	97.987.697,31	81,68%	52,48
Ukupno EFTA	207.153.657,00	100,00	119.961.387,73	100,00%	57,91

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Index je veći od 999

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e i njeno učešće u izvozu je 82,00%, a u uvozu 82,19%.

U 2022. godini zabilježen je pad izvoza u Lihtenštajn (29,82%) i u Švicarsku (24,02%), dok je rast izvoza zabilježen u Norvešku (21,74%).

Značajan rast izvoza zabilježen je na Island, jer je u 2022. godini izvoz iznosio 6,74 miliona KM, a u prošloj godini izvoz je bio 467,89 hiljada KM.

U posmatranom periodu zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja EFTA-e, a najveći rast zabilježen je sa Islanda od 176,16% i iz Lihtenštajna od 142,93%.

Bosna i Hercegovina u robnoj razmjeni sa Švicarskom, u 2022. godini bilježi suficit od 97,99 miliona KM, što je za 47,52% manje u odnosu na suficit u 2021. godini. U 2022. godini u odnosu na prošlu godinu, zabilježen je značajan rast suficita u robnoj razmjeni sa Islandom, dok je značajan rast deficita zabilježen u robnoj razmjeni sa Lihtenštajnom.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 21. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	7308	Željezne ili čelične konstrukcije	16,26	21,77	21,70	33,77	33,20	10,62%	98,31
2	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	20,05	19,01	20,87	32,41	31,76	10,16%	97,99
3	3925	Građevinski proizvodi od plastičnih masa	8,95	8,57	12,40	9,80	14,65	4,69%	149,49
4	2804	Vodonik, plemeniti (rijetki) plinovi i ostali nemetali:	0,00	0,02	0,43	9,80	13,67	4,37%	139,49
5	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	9,13	10,36	10,12	9,96	13,41	4,29%	134,64
Ukupno (1-5)			54,39	59,73	65,52	95,74	106,69	34,13%	111,44
Ostalo			168,58	205,26	226,15	283,02	205,87	65,87%	72,74
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			222,97	264,99	291,67	378,76	312,56	100,00%	82,52

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 10,62%, ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 10,16%, te građevinski proizvodi od plastičnih masa (TB 3925) od 4,69%.

Tabela 22. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	0,18	5,86	1,75	27,34	24,85	12,90%	90,89
2	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi	16,72	16,38	18,31	18,93	17,92	9,30%	94,66
3	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	16,50	17,70	14,63	13,23	15,13	7,86%	114,36
4	7901	Cink u sirovim oblicima	11,34	9,33	6,45	6,52	10,17	5,28%	155,98
5	9102	Ručni, džepni i drugi lični satovi, uključujući štoperice, osim onih iz tarifnog broja 9101	1,18	2,71	2,22	3,68	4,30	2,23%	116,85
Ukupno (1-5)			45,92	51,98	43,36	69,70	72,37	37,58%	103,83
Ostalo			93,22	105,38	91,41	101,91	120,23	62,42%	117,98
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			139,14	157,36	134,77	171,61	192,60	100,00%	112,23

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2022. godini najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: aluminijum u sirovim oblicima (TB 7601) od 12,90%; ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 9,30%; lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 7,86%, te cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 5,28%.

8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Aktuelna dešavanja koja su obilježila ovaj period izvještavanja vezana su za prevazilaženje poremećaja na tržištu energenata i hrane, značajnim rastom cijena i snabdjevnosti tržišta uzrokovanih najprije pandemijom COVID 19, a zatim i ukrajinskom krizom. Poremećaj na globalnom tržištu su imali izuzetno jak uticaj na poljoprivredni sektor i tržište hrane i lance snadbijevanja u cijelom svijetu pa i u BiH. Kriza je direktno najvećim dijelom pogodila prehrambeni sektor koji direkto zavisi od uvoza sirovina za preradu, a od proizvođačkih u prvom redu voćarski sektor obzirom na otežane uslove transporta u Rusku Federaciju i rast cijena transporta, zatim ratarsku i stočarsku proizvodnju zbog značajnog rasta cijena inputa potrebnih za primarnu poljoprivrednu proizvodnju (mineralnih đubriva, goriva, sjemenskog i sadnog materijala, zaštitna sredstava i dr.). Nisu pošteđene ni brojne kompanije koje se bave proizvodnjom ulja, hljeba, peciva i konditorskih proizvoda obzirom da su brojne zemlje, a posebno zemlje regiona (Srbija, Hrvatska i Mađarska) zabranile izvoz pšenice, kukuruza, soje, suncokreta, brašna i ulja.

Obzirom da je porast cijene energenata u najvećoj mjeri uticao na visoke cijene, manju proizvodnju i nestašicu mineralnih đubriva na svjetskom i domaćem tržištu, kao odgovor na nastalu situaciju Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH sačinilo je Odluku o otvaranju privremenih tarifnih kvota pri uvozu mineralnih đubriva iz trećih zemalja. Odlukom se privremeno, do 31. 12. 2022. godine, omogućava bescarinski uvoz 100.000 tona mineralnih đubriva i utvrđuju kriterijumi za primjenu privremenih tarifnih kvota i način raspodjele. Savjet ministara BiH je na 147 sjednici održanoj 18.03.2022. godine usvojio predmetu Odluku kako bi poljoprivredni proizvođači u Republici Srpskoj i Federaciji BiH obezbjedili dovoljne količine mineralnih đubriva po povoljnim cijenama u predstojećoj sjetvi.

Tokom zajedničkog sastanka ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa i ambasadora Republike Turske u BiH inicirano je da turska strana razmotri mogućnost olakšanog plasmana neophodnih količina mineralnih đubriva na tržište BiH, koje su potrebne za poljoprivrednu proizvodnju u tekućoj godini, u skladu sa postojećim zakonskim mehanizmima Republike Turske. S tim u vezi, usaglašen je stav Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i entitetskih ministarstva nadležnim za poljoprivredu da se od Turske zatraži izvozna kvote od 50.000 tona mineralnog đubriva. Zvanično je zahtjev upućen prema Ministarstvu poljoprivrede Republike Turske i Ambasadi BiH u Turskoj te je odobren uvoz 30.000 tona đubriva od čega 25.000 tona KAN-a i 5.000 tona NPK. Od ukupne količine đubriva 14.000 tona je odobreno za Republiku Srpsku, 14.000 tona za Federaciju BiH i 2.000 tona za Brčko Distrikt BiH. Uvoznici iz Republike Srpske su uvezli ukupnu odobrenu količinu mineralnih đubriva od 14.000 tona čime su u dobroj mjeri podmirene potrebe poljoprivrednih proizvođača, dok uvoznici iz Federacije BiH i Brčko distrikta nisu ostvarili uvoz.

U cilju sprječavanja nestašice određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na tržištu Republike Srpske i Federacije BiH, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je iniciralo izuzimanje Bosne i Hercegovine od Odluke Vlade Republike Srbije o privremenoj zabrani izvoza osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Činjenica je da su domaći proizvođači imali već ugovorene količine nabavke merkantilne pšenice, merkantilnog kukuruza i pšenične krupice u količini od 196.145 tona sa proizvođačima iz Srbije, ali nabavka nije mogla biti realizovana zbog Odluke Vlade Republike Srbije o privremenoj zabrani izvoza osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Na osnovu zahtjeva nadležnih entitetskih ministarstva, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je sačinilo informaciju o potrebnim količinama nabavke merkantilne pšenice, merkantilnog kukuruza i pšenične krupice, koja je upućena predsjedavajućem Savjeta ministara BiH na osnovu koje će se tražiti izuzeće. Kako je Odluka Vlade Srbije o zabrani izvoza bila privremenog karaktera, tokom zajedničkog sastanka ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Srbije dobivena su čvrsta uvjerenja da će Vlada Srbije naći način kojim će biti omogućen nastavak spoljnotrgovinskog prometa i izvoza ugovorenih količina merkantilne pšenice, merkantilnog kukuruza i pšenične krupice. Vlada Republike Srbije je usvojila Odluku o privremenom ograničenju izvoza osnovnih poljoprivredno prehrambenih proizvoda bitnih za stanovništvo Srbije, koja je stupila na snagu 21.04.2022. Uz Odluku usvojeno je i Uputstvo za podnošenje zahtjeva za izvoz . Danom stupanja na snagu ove odluke prestala je da važi ranija Odluka o privremenoj zabrani izvoza osnovnih poljoprivredno prehrambenih proizvoda bitnih za stanovništvo („Službeni glasnik Republike Srbije, br. 32/22, 35/22 i 48/22). Novom odlukom Vlade za izvoz je bilo dozvoljeno 150.000 tona pšenice, 150.000 tona kukuruza i 20.000 tona brašna mjesečno, dok je mjesečna kvota za rafinisano suncokretovo ulje iznosila 8.000.000 litara. Na zahtjev su tražene izvozne dozvole za najviše 20% odobrenih količina po grupi proizvoda na mjesečnom nivou. Po okončanju žetve žitarica u Republici Srbiji izvršena je analiza stanja žitarica na osnovu koje je Vlada Republike Srbije od septembra ukinula odluku o zabrani izvoza pšenice i kukuruza na inostrana tržišta.

U cilju utvrđivanja ispunjavanja uslova za izvoz crvenog mesa iz BiH na tržište EU u drugostepenom nadzoru veterinarski inspektori Direktorata za zdravlje i bezbjednost hrane Evropske komisije izvršili su kontrole u objektima izvozno-orijentisanih privrednih subjekata iz Republike Srpske i Federacije BiH. Tokom održanog zajedničkog sastanka predstavnika BiH i Evropske komisije predstavljeni su preliminarni nalazi i nedostaci na kojima je neophodno raditi u predstojećem periodu kako bi se omogućio plasman crvenog mesa na tržište Evropske unije. S tim u vezi, Direktorat je u avgustu sačinio izvještaj o obavljenom auditu za kontrolu zdravlja životinja u cilju provjere ispunjenosti uslova za izvoz mesa goveda, ovaca i koza iz BiH u EU. Na osnovu izvještaja Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je u saradnji sa Kancelarijom za veterinarstvo BiH i nadležnim tijelima Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta, intenzivno radilo na pripremi akcionog plana za uklanjanje uočenih

nedostataka i ispunjavanje pet preporuka iz izvještaja evropskog audit tima. Nakon što su definisani jasni ciljevi i rokovi za izvršenje, akcioni plan je dostavljen Direktoratu za zdravlje i bezbjednost hrane Evropske komisije.

Saudijska Arabija prihvatila je upitnik iz BiH za izvoz crvenog mesa, mesa peradi i prerađevina od mesa što predstavlja dodatni podstrek za razvoj domaćih kapaciteta. S tim u vezi, Kancelarija za veterinarstvo BiH je zatražila da ministarstva poljoprivrede Republike Srpske i Federacije BiH kandiduju potencijalne objekte za izvoz crvenog mesa i piletine u Saudijsku Arabiju.

Šesti sastanak Pododbora između EU i Bosne i Hercegovine za poljoprivredu i ribarstvo, uključujući bezbjednosti hrane, veterinarska i fitosanitarna pitanja održan je 16. juna 2022. Predstavnici Evropske komisije razgovarali su sa mjerodavnim tijelima Bosne i Hercegovine o najnovijim dešavanjima u ovim oblastima. Komisija je podstakla Bosnu i Hercegovinu da nastavi sa neophodnim reformama i razvojem sektorskih strategija i zakona. Komisija je ohrabrila zemlju da značajno ubrza napore za jačanjem institucionalnih i administrativnih kapaciteta, te da ubrza usklađivanje i koordinaciju zakonodavstva u svim ovim oblastima. Komisija je naglasila važnost punog poštovanja odredbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), posebno onih u vezi sa trgovinskim koncesijama koje su strane učinile i prethodnim obavještavanjem/konsultacijama o svim predloženim ograničenjima trgovine. Naglašena je potreba ubrzavanja izrade strategije za ruralni razvoj nakon 2021. uz podršku finansijske i stručne pomoći EU, kao ključnog preduslova za održive reforme u cijelom sektoru i dalju pomoć. Komisija je podsjetila da Bosna i Hercegovina mora učiniti napredak i u usklađivanju mjera podrške širom zemlje i postepeno ih uskladiti sa pravnom tekovinom EU. Komisija je ponovo pozvala Bosnu i Hercegovinu da prevaziđe dugotrajnu bezizlaznu situaciju u pogledu popisa poljoprivrednih gazdinstava čije odsustvo ozbiljno ometa poljoprivrednu statistiku i kreiranje politike razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja, te podsjetila da se poljoprivredni informacioni sistemi moraju uskladiti u cijeloj zemlji. Na polju bezbjednosti hrane, veterinarskih i fitosanitarnih pitanja, Komisija je ponovila potrebu za usklađivanjem zakona o bezbjednosti hrane i veterinarskim pitanjima na nivou BiH sa najnovijim ažuriranjima pravne tekovine EU, te za daljom nadogradnjom institucionalnih i administrativnih kapaciteta, uključujući inspeksijske službe. Što se tiče politike ribarstva u Bosni i Hercegovini Komisija je istakla da moraju biti usklađene u cijeloj zemlji i usklađene sa pravnom tekovinom EU. Komisija je naglasila važnost ubrzavanja pripreme strategije ribarstva i akvakulture, koja je ključna za osiguranje usklađenosti sa zajedničkom ribarstvenom politikom te dalju pomoć. Bosna i Hercegovina takođe mora intenzivirati napore na izgradnji administrativnih struktura neophodnih za provođenje ribarstvenih politika i kontrolnih mjera. Dalji napori su takođe potrebni u prikupljanju podataka i statistika, od suštinske važnosti za planiranje i provođenje politika.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je pokrenulo aktivnosti izrade Nacrta strateškog plana ruralnog razvoja BiH za period 2022-2027. godina -Okvirni dokument. S tim uvezi formirana je Interresorna komisija za izradu Nacrta strateškog plana ruralnog razvoja BiH za period 2022-2027. godina - Okvirni dokument u čijem radu učestvuju imenovani predstavnici Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH. Tehničku podršku radu Interresorne komisije pruža IPA II projekt EU4Agri, koji implementira UNDP. U dosadašnjem radu pripremljen je prvi dio Nacrta strateškog plana ruralnog razvoja BiH koji sadrži pregled ključnih podataka o prirodnim resursima, poljoprivrednoj proizvodnji, karakteristikama seoskih područja, poljoprivrednim proizvođačima, strukturi poljoprivrednih gazdinstava, prehrambenoj industriji, institucionalnim strukturama, sektorskim politikama, trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Na osnovu prikupljenog i obrađenog seta podataka, koji je obuhvatio prethodni programski period 2014-2020. godina, izvršena je analiza stanja sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja. U predstojećem periodu Interresorna komisija će uz podršku konsultanata EU4Agri projekta, na bazi odredbi planskih dokumenata Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH, definisati okvirne strateške ciljeve i mjere ruralnog razvoja.

U cilju promovisanja i razvoja privrede Bosne i Hercegovine u zemlji i inostranstvu, na prijedlog Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH na 85 vanrednoj sjednici Savjet ministara BiH je usvojio Odluku o rasporedu grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i Odluku o rasporedu grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u inostranstvu. Donošenjem predmetnih Odluka i izvršenjem direktno se pomaže domaćim proizvođačima uključujući i one iz poljoprivredno-prehrambenog sektora iz Republike Srpske i Federacije BiH da promovišu svoje proizvode i time ih lakše plasiraju kako na domaće tako i na strana tržišta. Promocija domaćih proizvoda na BiH tržištu omogućava širu upotrebu i kupovinu kod domaćih potrošača, dok promocija proizvoda na inostranim tržištima putem zajedničkih nastupa BiH firmi na sajmovima pospješuje izvoz, što takođe doprinosi povećanju proizvodnje, povećanju konkurentnosti i smanjenju spoljnotrgovinskog deficita.

U nastavku je dat pregled bh. razmjene poljoprivrednim proizvodima.

Tabela 23. - Uporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima - (mil. KM)

UVOZ	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
EU	1.897,82	2.266,21	52,88%	119,41
CEFTA	939,86	1.183,89	27,63%	125,96
EFTA	3,93	4,54	0,11%	115,30
UoST*	106,01	130,12	3,04%	122,73
Ostatak svijeta	408,87	700,76	16,35%	171,39
UKUPNO	3.356,50	4.285,52	100,00%	127,68
IZVOZ				
EU	434,85	502,17	48,24%	115,48
CEFTA	343,48	415,63	39,92%	121,01
EFTA	22,36	16,95	1,63%	75,82
UoST*	43,78	32,57	3,13%	74,41
Ostatak svijeta	56,78	73,74	7,08%	129,87
UKUPNO	901,24	1.041,06	100,00%	115,51
TRGOVINSKI BILANS				
EU	-1.462,97	-1.764,05	54,37%	120,58
CEFTA	-596,38	-768,26	23,68%	128,82
EFTA	18,42	12,42	-0,38%	67,39
UoST*	-62,24	-97,54	3,01%	156,72
Ostatak svijeta	-352,09	-627,02	19,33%	178,08
UKUPNO	-2.455,26	-3.244,46	100,00%	132,14

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U 2022. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 1,04 milijarde KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 4,29 milijardi KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 3,24 milijarde KM.

U posmatranoj godini u odnosu na 2021. godinu, zabilježen je rast izvoza (15,51%), uvoza (27,68%), te deficita (32,14%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 24,29%.

Posmatrano po regijama u 2022. godini, u odnosu na 2021. godinu, rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je u EU (15,48%), u CEFTA -u (21,01%), dok je pad izvoza zabilježen u EFTA-u (24,18%) i u Tursku (25,59%).

Uvoz poljoprivrednih proizvoda bilježi rast iz svih regiona.

Bosna i Hercegovina sa Turskom, u 2022. godini bilježi deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 97,54 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast deficita sa Turskom od 56,72% u odnosu na deficit u prošloj godini.

U posmatranom periodu zabilježen je suficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EFTA-om od 12,42 milion KM, što je za 32,61% manje od suficita u prošloj godini.

Tabela 23. - Uvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda u BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	210690	Ostali prehrambeni proizvodi – sirupi (laktozni, izoglukozi, glukozbi, voćni)	192,61	226,30	5,28%	117,5
2	020120	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno -ostali komadi sa kostima	165,32	209,42	4,89%	126,7
3	100199	Ostala pšenica i suražica	121,83	179,81	4,20%	147,6
4	170114	Ostali šećer od šećerne trske	35,16	159,43	3,72%	453,4
5	220300	Pivo dobijeno od slada	116,90	141,48	3,30%	121,0
6	230990	Ostali preparatii za prehranu životinja	99,22	119,99	2,80%	120,9
7	090111	Kafa nepržena sa kofeinom	78,26	117,42	2,74%	150,0
8	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode	89,63	113,42	2,65%	126,5
9	100590	Ostali proizvodi za ishranu životinja	58,86	110,22	2,57%	187,3
10	120600	Suncokretovo sjeme, nezavisno je li lomljeno ili ne	66,94	107,25	2,50%	160,2
Ukupno (1-10)			1.024,73	1.484,74	34,65%	144,9
Ostalo			2.331,77	2.800,78	65,35%	120,1
UKUPNO			3.356,50	4.285,52	100,00%	127,7

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je, od poljoprivrednih proizvoda, u 2022. godini, najviše uvozila ostale prehrambene proizvode – sirupe (2106 90) u vrijednosti od 226,30 miliona KM, i bilježe rast od 17,5% u odnosu na 2021. godinu, komade goveđeg mesa sa kostima (0201 20) u vrijednosti

od 209,42 miliona i bilježi rast od 26,7% zatim ostalu pšenicu i suražicu (1001 99) u vrijednosti od 179,81 milion KM i bilježi rast od 47,6%.

Tabela 25. - Izvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda iz BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	2021	2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	151219	Ulje od sjemena sucokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe	64,33	116,13	11,15%	180,5
2	040120	Mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi:	58,78	64,76	6,22%	110,2
3	160232	Ostali pripremljeni ili konzervisani proizvodi, od kokoši vrste Gallus domesticus:	64,78	61,77	5,93%	95,4
4	081120	Maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi	99,72	58,88	5,66%	59,0
5	170199	Bijeli šećer	1,51	39,70	3,81%	*
6	190531	Slatki keksi	34,19	37,42	3,59%	109,4
7	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	33,43	33,71	3,24%	100,8
8	190532	Vafli i oblatne	24,56	27,28	2,62%	111,1
9	410150	Cijele goveđe kože i kože kopitara, mase po koži veće od 16 kg:	29,50	23,19	2,23%	78,6
10	020713	Meso peradi i jestivi klaonički proizvodi od peradi iz tarifnog broja 0105, kokoši vrste Gallus domesticus, isječeno na komade i klaonički proizvodi, svježi ili rashlađeni	6,40	21,79	2,09%	340,5
Ukupno (1-10)			417,20	484,63	46,55%	116,2
Ostalo			484,04	556,43	53,45%	115,0
UKUPNO			901,24	1.041,06	100,00%	115,5

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

*Index je veći od 999.

U 2022. godini BiH je od poljoprivrednih proizvoda najviše izvozila ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe (1512 19) u vrijednosti od 116,13 miliona KM i bilježi rast od 80,5%, mlijeko i pavlaku (0401 20) u vrijednosti od 64,76 miliona KM i bilježi rast od 10,2%, zatim ostale pripremljene ili konzervisane proizvode, od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) u vrijednosti od 61,77 miliona KM i bilježe pad od 4,6%, te maline, kupine, dudove (0811 20) u vrijednosti od 58,88 miliona KM i bilježe pad od 41,0%.

STATISTIČKI DODATAK

Prilog 1

Izvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	2021		2022		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	HRVATSKA	1.864.305.852	17,94%	2.676.624.477	20,24%	143,57
2	NJEMAČKA	2.137.575.906	20,56%	2.666.193.815	20,16%	124,73
3	ITALIJA	1.608.290.930	15,47%	1.991.385.504	15,06%	123,82
4	AUSTRIJA	1.284.935.292	12,36%	1.710.353.916	12,93%	133,11
5	SLOVENIJA	1.219.183.755	11,73%	1.421.818.922	10,75%	116,62
6	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	358.903.134	3,45%	420.955.293	3,18%	117,29
7	FRANCUSKA	334.229.002	3,22%	389.594.840	2,95%	116,57
8	MAĐARSKA	264.079.286	2,54%	356.285.369	2,69%	134,92
9	POLJSKA	229.400.931	2,21%	333.557.165	2,52%	145,40
10	ČEŠKA	169.585.168	1,63%	210.012.211	1,59%	123,84
11	SLOVAČKA	156.368.682	1,50%	180.916.075	1,37%	115,70
12	RUMUNIJA	215.146.246	2,07%	173.075.105	1,31%	80,45
13	ŠVEDSKA	107.144.453	1,03%	131.269.957	0,99%	122,52
14	BELGIJA	74.101.396	0,71%	129.482.916	0,98%	174,74
15	LUKSEMBURG	82.196.747	0,79%	97.216.740	0,74%	118,27
16	LITVANIJA	37.009.799	0,36%	66.423.234	0,50%	179,47
17	DANSKA	50.357.098	0,48%	58.751.024	0,44%	116,67
18	BUGARSKA	64.529.066	0,62%	58.599.197	0,44%	90,81
19	ŠPANIJA	92.513.384	0,89%	55.998.368	0,42%	60,53
20	PORTUGAL	12.090.376	0,12%	53.477.569	0,40%	442,32
21	GRČKA	18.016.406	0,17%	23.936.213	0,18%	132,86
22	LATVIJA (LETONIJA)	3.640.225	0,04%	6.065.530	0,05%	166,63
23	ESTONIJA	2.459.975	0,02%	5.635.058	0,04%	229,07
24	FINSKA	4.137.792	0,04%	3.480.597	0,03%	84,12
25	CIPAR	1.721.279	0,02%	2.725.957	0,02%	158,37
26	IRSKA	2.484.218	0,02%	1.785.617	0,01%	71,88
27	MALTA	213.787	0,00%	442.793	0,00%	207,12
Ukupno EU		10.394.620.183	100,00%	13.226.063.463	100,00%	127,24

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Uvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLIJA	2021		2022		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	2.600.538.188	20,43%	3.540.599.571	21,72%	136,15
2	NJEMAČKA	2.566.643.233	20,16%	2.992.889.036	18,36%	116,61
3	HRVATSKA	1.922.536.599	15,10%	2.844.748.771	17,46%	147,97
4	SLOVENIJA	984.014.757	7,73%	1.113.095.408	6,83%	113,12
5	AUSTRIJA	823.775.404	6,47%	1.003.268.837	6,16%	121,79
6	POLJSKA	616.520.960	4,84%	786.737.230	4,83%	127,61
7	MAĐARSKA	574.947.400	4,52%	692.570.487	4,25%	120,46
8	ČEŠKA	347.243.327	2,73%	495.808.764	3,04%	142,78
9	FRANCUSKA	424.334.541	3,33%	495.573.097	3,04%	116,79
10	NIZOZEMSKA	289.887.866	2,28%	346.376.744	2,13%	119,49
11	ŠPANIJA	245.611.382	1,93%	318.323.931	1,95%	129,60
12	RUMUNIJA	215.859.619	1,70%	287.714.577	1,77%	133,29
13	BELGIJA	219.331.304	1,72%	270.541.325	1,66%	123,35
14	SLOVAČKA	201.013.480	1,58%	250.056.487	1,53%	124,40
15	GRČKA	180.824.669	1,42%	245.308.912	1,51%	135,66
16	ŠVEDSKA	119.573.221	0,94%	155.328.301	0,95%	129,90
17	BUGARSKA	162.783.848	1,28%	141.329.549	0,87%	86,82
18	DANSKA	71.822.758	0,56%	96.717.798	0,59%	134,66
19	IRSKA	67.465.193	0,53%	77.176.582	0,47%	114,39
20	FINSKA	23.642.339	0,19%	48.620.280	0,30%	205,65
21	PORTUGAL	32.241.483	0,25%	40.012.743	0,25%	124,10
22	LITVANIJA	14.514.824	0,11%	20.158.897	0,12%	138,88
23	LATVIJA (LETONIJA)	7.234.548	0,06%	10.467.281	0,06%	144,68
24	LUKSEMBURG	6.108.470	0,05%	9.059.756	0,06%	148,31
25	ESTONIJA	4.169.375	0,03%	6.894.426	0,04%	165,36
26	MALTA	6.834.583	0,05%	5.339.714	0,03%	78,13
27	CIPAR	1.428.749	0,01%	2.673.577	0,02%	187,13
Ukupno EU		12.730.902.121	100,00%	16.297.392.082	100,00%	128,01

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	2021		2022		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	-992.247.258	42,47%	-1.549.214.067	50,44%	156,13
2	POLJSKA	-387.120.030	16,57%	-453.180.065	14,76%	117,06
3	MAĐARSKA	-310.868.114	13,31%	-336.285.118	10,95%	108,18
4	NJEMAČKA	-429.067.327	18,37%	-326.695.221	10,64%	76,14
5	ČEŠKA	-177.658.159	7,60%	-285.796.552	9,31%	160,87
6	ŠPANIJA	-153.097.998	6,55%	-262.325.563	8,54%	171,34
7	GRČKA	-162.808.263	6,97%	-221.372.699	7,21%	135,97
8	HRVATSKA	-58.230.747	2,49%	-168.124.294	5,47%	288,72
9	BELGIJA	-145.229.908	6,22%	-141.058.408	4,59%	97,13
10	RUMUNIJA	-713.373	0,03%	-114.639.473	3,73%	*
11	FRANCUSKA	-90.105.538	3,86%	-105.978.258	3,45%	117,62
12	BUGARSKA	-98.254.782	4,21%	-82.730.352	2,69%	84,20
13	IRSKA	-64.980.975	2,78%	-75.390.965	2,45%	116,02
14	SLOVAČKA	-44.644.797	1,91%	-69.140.412	2,25%	154,87
15	FINSKA	-19.504.547	0,83%	-45.139.683	1,47%	231,43
16	DANSKA	-21.465.660	0,92%	-37.966.774	1,24%	176,87
17	ŠVEDSKA	-12.428.769	0,53%	-24.058.344	0,78%	193,57
18	MALTA	-6.620.796	0,28%	-4.896.921	0,16%	73,96
19	LATVIJA (LETONIJA)	-3.594.323	0,15%	-4.401.751	0,14%	122,46
20	ESTONIJA	-1.709.400	0,07%	-1.259.369	0,04%	73,67
21	CIPAR	292.530	-0,01%	52.380	0,00%	17,91
22	PORTUGAL	-20.151.107	0,86%	13.464.826	-0,44%	-
23	LITVANIJA	22.494.975	-0,96%	46.264.337	-1,51%	205,67
24	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	69.015.268	-2,95%	74.578.549	-2,43%	108,06
25	LUKSEMBURG	76.088.277	-3,26%	88.156.985	-2,87%	115,86
26	SLOVENIJA	235.168.998	-10,07%	308.723.514	-10,05%	131,28
27	AUSTRIJA	461.159.888	-19,74%	707.085.079	-23,02%	153,33
Ukupno EU		-2.336.281.938	100,00%	-3.071.328.619	100,00%	131,46

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Index je veći od 999.

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.